

คำแนะนำในการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
ในเดือนรอมฎอน

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๑๐ เมษายน ๒๕๖๓

การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นหนึ่งในบทบัญญัติตามหลักปฏิศาสนาบัญญัติ ๔ ประการ ของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งประกอบด้วย ๑) การกล่าวปฎิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลาห์ และนบีมุ罕หมัดเป็นศาสนทูتخองพระองค์ ๒) ดำเนินละหมาด ๓) การบริจาคทาน ๔) ถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และ ๕) ประกอบพิธีฮัจจ์ที่น้ำมักกะห์ โดยที่ว่าไปช่วงเดือนรอมฎอน มีระยะเวลาประมาณ ๑ เดือน ซึ่งในปีนี้ จะเริ่มในค่ำวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๓ ศาสนกิจที่สำคัญ คือ การถือศีลอด เพื่อengดเว้นการรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม และการปฏิบัติตามหลักศาสนา โดยในทุกวันจะเริ่มปฏิบัติตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตกดิน เพื่อการฝึกตน ให้มีสติและอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาในคัมภีร์อัลกุรอาน นอกจากนี้ยังเป็นช่วงเวลาของครอบครัวที่ได้อยู่ร่วมกัน

ในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ปัจจุบันประเทศไทย มีผู้ป่วยยืนยันสะสม ๒,๔๗๓ ราย และเสียชีวิตแล้ว ๓๒ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๓) ซึ่งผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มเสี่ยงอาการรุนแรงและมีอัตราการเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ ๑๘ เข้าไวรัสโคโรนา 2019 สามารถติดต่อจาก คนสุกคนได้โดยการสัมผัสถูกกระซิบของน้ำมูก น้ำลาย หรือเสมหะ และปนเปื้อนเข้าสู่ทางเดินหายใจ ซึ่งผู้สัมผัส มักจะแสดงอาการหลังจากได้รับเชื้อภายใน ๒ - ๑๔ วัน และยังสามารถแพร่เชื้อสู่ผู้อื่นได้ขณะไม่มีอาการ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งภายในครอบครัวและชุมชน กรมควบคุมโรค จึงขอความร่วมมือให้ผู้ที่ถือศีลอดปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

๑. หลีกเลี่ยงการสัมภានด้วยการสัมผัสมือ การสวมกอด และการสัมผัสด้วยแก้ม โดยให้ยกมือสัมภានกันเท่านั้น
๒. งดการไปร่วมละหมาดญาติมารดาด้วนศุกร์ที่มัสยิด ตามประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓) อย่างเคร่งครัด โดยแนะนำให้ปฏิบัติศาสนาพิจารณาในบ้าน

---

๓. หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารร่วมกัน และงดการแบ่งปันอาหารให้แก่กัน หากจำเป็น ให้นั่งห่างกันอย่างน้อย ๑ เมตร และไม่จัดอาหารแบบใส่ถ้วยรวม (บุฟเฟ็ต์) ให้แยกเป็นอาหารจานเดียว มีช้อนส้อม และแก้วน้ำใช้พะของตนเอง และล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร

๔. หลีกเลี่ยงการไปสถานที่ที่มีการรวมตัวกันของคนเป็นจำนวนมาก หากจำเป็นควรเว้นระยะห่าง ระหว่างบุคคลอย่างน้อย ๑ เมตร สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยทุกครั้ง และล้างมือด้วยน้ำและสบู่ หรือ แอลกอฮอล์เจลให้สะอาดอยู่เสมอ

๕. กรณีมีความจำเป็น ...

๕. กรณีมีความจำเป็นต้องปฏิบัติศาสนกิจในมัสยิด แนะนำให้เปิดหน้าต่างและผ้าม่าน เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก งดการใช้เครื่องปรับอากาศ และให้คัดกรองทุกคนก่อนเข้ามัสยิด หากมีอาการไข้ (อุณหภูมิตั้งแต่ ๓๗.๕ °C) ไอ เจ็บคอ แม้จะมีอาการไม่มาก ให้งดเข้าร่วม และแนะนำให้สังเกตอาการที่บ้าน

๖. หากมีการสัมผัสบุคคลหรือไปสถานที่เสียง เนื้อหาลับเข้าบ้าน แนะนำให้รับทำความสะอาด ร่างกาย อาบน้ำ爽身粉 และเปลี่ยนเสื้อผ้า

๗. เลือกรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพ และดื่มน้ำสะอาดมาก ๆ หลังรับประทานอาหาร นอกจากจะเป็นข้อควรปฏิบัติในการถือศีลอดที่ถูกต้องแล้ว ยังช่วยให้ร่างกายไม่ขาดน้ำในสภาพอากาศร้อนด้วย

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
ว่าด้วย การปฏิบัติศาสนกิจในเดือนرمฎาน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓)
(ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓)

ตามที่ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓, ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓ และฉบับที่ ๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติศาสนกิจของพี่น้องมุสลิมนั้น เนื่องจากขณะนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวอย่างคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง จึงยังมีผลในทางปฏิบัติต่อไป และในห้วงระหว่างวันที่ ๒๔ หรือ ๒๕ เมษาายน – ๒๓ หรือ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ นี้ จะทรงกับเดือนرمฎานที่มุสลิมต้องปฏิบัติศาสนกิจการถือศีลอดและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในเดือนที่สำคัญยิ่งนี้ ซึ่งจะมีการรวมตัวกันเป็นหมู่คณะ ณ มัสยิด เดอสถาน หรือสถานที่จัดเตรียมไว้ และในสถานการณ์ที่ยังคงพบผู้ติดเชื้อย่างต่อเนื่องนี้ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนี้

๑. การดูดูงจันทร์เพื่อกำหนดวันที่ ๑ ของเดือนرمฎาน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓) นี้ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเท่านั้น

๒. การถือศีลอดเดือนرمฎานให้ถือปฏิบัติตามปกติที่บบัญญัติศาสนากำหนด ยกเว้นผู้ที่ได้รับผ่อนผันตามหลักการศาสนาเท่านั้น ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มิได้เป็นอุปสรรคให้ดัดแปลงการถือศีลอดแต่ประการใด ตลอดจนการกลืนน้ำลายที่ไม่เจือปนเศษอาหารที่อยู่ในช่องปากก็มิได้ทำให้การถือศีลอดบกพร่องแต่อย่างใด กลับเป็นการรักษาร่างกายและลักษณะให้ชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น จึงไม่ควรถมน้ำลายในสถานที่สาธารณะโดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อในสภาวะการณ์ปัจจุบัน

๓. งดการจัดเลี้ยงอาหารและศีลอดที่มัสยิด เดอสถาน หรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ หากมีความประสงค์ให้จัดทำอาหารปรุงสุกที่บ้านและจัดใส่ภาชนะบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะแล้วแจกจ่ายให้แก่เพื่อนบ้านและญาติใกล้ชิดแทนการจัดเลี้ยงที่มาร่วมกันเป็นหมู่คณะ

/ ๔. กรณีสมาชิกในครอบครัว...

๔. กรณีสมาชิกในครอบครัวลงทะเบียนหรือรับประทานอาหารชาโซร์ร่วมกัน ให้หลักเลี้ยงการรับประทานอาหารในภาชนะร่วมกัน และให้น้ำห่างกันอย่างน้อย ๑ เมตร ล้างมือให้สะอาดทั้งก่อนและหลังรับประทานอาหาร

๕. งดการเอื้อเชิญติ่ก้าฟ และการละหมาดใหญ่มาอธิษฐานที่เป็นชุมชนะห์ (สุนัต) ประเภทต่าง ๆ ในค่ำคืนของเดือนรอมฎอน ได้แก่ กิจกรรมทางศาสนาต่อไปนี้ ๑ การละหมาดรอเวียห์ การละหมาดวิตร (วิเต็ร) และการละหมาดตะขัจญุด ตลอดจนกิจกรรมการรวมตัวอื่น ๆ ที่มีสัญดิ หรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้

๖. ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดแจ้งไปยังมัสยิดในการสร้างความเข้าใจเรื่องการจ่ายอะกาตพิตร และพิடยะห์ล่วงหน้า ที่สามารถกระทำได้ดังต่อไปนี้ ๑ ให้มัสยิดเป็นผู้รวบรวม และขอให้สปป.บุรุษทุกคนร่วมมือในการ募捐อะกาตพิตรและพิटยะห์ดังกล่าวให้กับมัสยิด เพื่อนำไปช่วยเหลือครอบครัวที่เดือดร้อนในสถานการณ์ปัจจุบัน

อนึ่ง สำหรับการละหมาดอีฎีฟิตรและการจัดกิจกรรมในวันดังกล่าว จะประกาศมาตรการให้ทราบในโอกาสต่อไป

ขอให้พี่น้องมุสลิมทุกคนมีความอดทนต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และขอให้ใช้โอกาสแห่งเดือนรอมฎอนอันประเสริฐนี้ปฏิบัติตามกิจให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และขออุดอา (ขอพร) ต่ออัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้าให้ภัยบรรล้ำครั้งนี้ผ่านพ้นไปโดยเร็ว

ทั้งนี้ ให้อีกปฏิบัติตามมาตรการฯ ฉบับนี้ และมาตรการฯ ทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวข้างต้น ด้วยความเคร่งครัด จนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาทิต พิทักษ์คุณพูล)

จุฬาราชมนตรี